227935 - İmam Muhammed B. Abdülvehhâb'ın Zikrettiği İslam'dan Çıkaran On Şeyin Tamamı Üzerinde İcmâ Var Mıdır?

Soru

İmam Muhammed B. Abdülvehhâb'ın Zikrettiği İslam'dan Çıkaran On Hususun Tamamı Üzerinde İcmâ Var Mıdır?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

İmam Muhammed b. Abdülvehhâb'ın zikrettiği Müslüman kimsenin İslam'ını bozan on husu genel olarak âlimler arasında icmâ ile kabul edilmiştir. Ancak bunlardan yalnız birinde – sihir meselesinde – tafsilat vardır. Sihirin bazı türlerinin İslam'ı bozan bir nâkız olduğu konusunda icmâ vardır; fakat bazı türlerinde ihtilaf bulunmaktadır.

İslam'ı bozan/geçersiz kılan hususların kısa açıklaması şöyledir:

1. **Allah'a ibadette şirk koşmak.**
   Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
   "Şüphesiz Allah kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz, bunun dışındakini dilediğine bağışlar." (Nisâ / 48)
   "Kim Allah'a ortak koşarsa, Allah ona cenneti haram kılar ve varacağı yer ateştir. Zalimlerin yardımcıları yoktur." (Mâide / 72)

Buna; ölülere dua etmek, onlardan yardım istemek, onlar için adak adamak ve kurban kesmek de dahildir.

Bu hususların delilleri Kur'an ve sünnette sayısızdır ve bu konuda zarurî icmâ vardır.

Şeyhülislâm İbn Teymiyye r.h şöyle demiştir:
“Şirkin aslı, Allah Teâlâ’ya ait olup yalnız O’nun hak ettiği şeylerin bir kısmında mahlûkatını O’na denk tutmandır. Zira hiçbir kimse mahlûkatı her bakımdan Allah’a denk tutmaz. Kim Allah’tan başkasına ibadet eder veya ona tevekkül ederse, Allah’a şirk koşmuş olur.”
“el-İstikâme” (1/344) ’ten alıntı tamamlandı.

İbn Abdülhâdî r.h de şöyle demektedir:
“Eğer bir kimse ölü birinin sedyesine/tabutuna gelip Allah’tan başkasına dua eder ve ondan yardım isterse, bu Müslümanların icmâı ile haram olan bir şirktir.” “es-Sârimu’l-Münkî” (s. 436)

2. **Kişinin Allah ile kendi arasında aracılar edinmesi; onlara dua etmesi, şefaat istemesi ve tevekkül etmesi.**
   Bunu yapan kimse icmâ ile kâfir olur.

Delil:
“Onlar Allah’tan başka, kendilerine zarar da fayda da veremeyen şeylere ibadet ederler ve ‘Bunlar Allah katında bizim şefaatçilerimizdir’ derler.” (Yûnus / 18)

Bunu yapan, putperestlere benzer.

Bu nedenle, İbn Muflih r.h “El-Furu’”da (3/553) şöyle demiştir: “Çünkü bu, ‘Biz onlara ancak Allah’a yaklaşmamız için tapıyoruz’ diyen putperestlerin davranışına benzer.”

Şeyhülislâm İbn Teymiyye r.h şöyle demiştir:

“Kim melekleri ve peygamberleri aracı edinir, onlara dua eder, onlara tevekkül eder ve onlardan faydaların sağlanmasını, zararların giderilmesini isterse; meselâ günahlarının bağışlanmasını, kalplerin hidayetini, sıkıntıların giderilmesini ve ihtiyaçların karşılanmasını onlardan talep ederse: bu kimse Müslümanların icmâı ile kâfirdir.”

“el-Fetâvâ el-Kübrâ (Mecmûʿu’l-Fetâvâ)” (1/124).

Âlimler bu icmâyı Şeyhülislâm’dan almış ve kitaplarının mürtedin hükmüne dair bölümlerinde bunu

nakletmişlerdir. Nitekim Merdâvî “el-İnsâf” (10/327)’de şöyle demiştir:

“Aynı şekilde, kişi kendisi ile Allah arasında aracılar edinir, onlara tevekkül eder, dua eder ve onlardan isterse, hüküm yine böyledir; bu hususta icmâ vardır.”

Alıntı sona erdi.

Ayrıca bkz.: “Keşşâfu’l-Kınâʿ li’l-Behûtî” (6/168), “el-Fürûʿ li’bn Muflih” (3/553).

Daha fazla istifade için (153666) numaralı sorunun cevabına bakınız:

3. **Müşrikleri tekfir etmeyen, yahut onların küfründe şüphe eden veya onların mezhebini doğru gören kimse kâfir olur.**

İslâm’ı bozan bu hususun faili hakkında küfür hükmü verilmesi üzerinde icmâ vardır. Burada “müşrikler”den maksat: aslî kâfirlerdir. Bunlara ayrıca, âlimlerin icmâ ettiği kesin bir irtidat fiiline düşen kimseler de dâhildir. Bu da dinden zarûrî olarak bilinen şeylerle ilgili olur; meselâ dirilişi ve kıyameti inkâr eden, yahut Allah’ın kitabından bir âyeti inkâr eden kimse gibi. Bunlar, hiçbir şüphe taşımayan açık irtidat sebeplerindendir.

Kadı İyâz r.h da bu hususta âlimlerin icmâını naklederek şöyle demiştir:

“Yahudi ve Hristiyanlardan herhangi birini tekfir etmeyen, yahut İslâm dininden ayrılan kimseleri tekfir etmeyip duraksayan veya şüphe eden kimsenin küfrü üzerinde icmâ vardır.” “eş-Şifâ” (2/281)

4. **Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem’in yolundan daha mükemmel bir yol bulunduğuna veya onun hükmünden daha güzel bir hüküm olduğuna inanan kimse — tıpkı tâğutların hükmünü onun hükmüne tercih edenler gibi — kâfirdir.**

Şeyh Abdülazîz b. Bâz r.h şöyle demiştir:

“Bu kısma şu kimseler de girer: İnsanların koyduğu sistem ve kanunların İslâm şeriatından daha üstün olduğuna veya ona eşit bulunduğuna inanan, yahut şeriat hükmünün daha üstün olduğuna

inansa bile bu kanunlarla hükmetmenin câiz olduğunu kabul eden; ya da İslâm sisteminin yirminci asırda uygulanmaya elverişli olmadığını düşünen; yahut onun Müslümanların geri kalmasının sebebi olduğunu söyleyen; yahut İslâm'ı sadece kulun Rabbi ile olan ilişkisine hasredip hayatın diğer alanlarına müdahale etmemesi gerektiğini savunan kimse bu kapsamdadır.

Yine şu da buna dâhildir: Allah'ın hırsızın elinin kesilmesi veya evli zâninin recmedilmesi gibi hükümlerinin günümüz çağına uygun olmadığını gören kimse. Keza muamelelerde, hadlerde veya başka alanlarda Allah'ın şeriatından başkasıyla hükmetmenin câiz olduğuna inanan kimse de buna dâhildir; her ne kadar bunu şeriat hükmünden daha üstün görmese bile. Zira bu tutumuyla, Allah'ın haram kıldığını icmâ ile helâl saymış olur.

Dinden zarûrî olarak bilinen haramları — zina, içki, faiz ve Allah'ın şeriatı dışında hükmetmek gibi — helâl sayan herkes, Müslümanların icmâı ile kâfirdir."

"Şeyh İbn Bâz'ın Fetvaları" (1/132)'den alıntı tamamlandı.

5. **Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'ın getirdiklerinden herhangi bir şeyi — onunla amel etse bile — çirkin gören kimse kâfir olur. Nitekim Yüce Allah şöyle buyurmuştur: "Bu, onların Allah'ın indirdiğini hoş görmemeleri sebebiyledir; bu yüzden Allah onların amellerini boşa çıkarmıştır."**

Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'in getirdiği şeylerden herhangi birine buğz eden kimsenin küfrü üzerinde icmâ gerçekleşmiştir. Bu icmâyı Behûtî r.h "Keşşâfu'l-Kınâ'" (6/168)'de nakletmiştir.

Daha fazla istifade için (148099) numaralı fetvaya bakılabilir.

6. **Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'in dininden herhangi bir şeyle, yahut onun sevabı veya azabıyla alay eden kimse kâfir olur. Bunun delili Yüce Allah'ın şu sözüdür: "De ki: Allah ile, O'nun âyetleriyle ve Resûlü ile mi alay ediyordunuz? Özür dilemeyin; iman ettikten sonra küfre girdiniz."**

Şeyh Abdurrahman b. Sa'dî şöyle demiştir:

“Dinin temeli, Allah’ı, O’nun dinini ve peygamberlerini yüceltmek üzerine kuruludur. Bunlardan herhangi biriyle alay etmek ise bu asla aykırıdır ve ona en şiddetli şekilde zıttır.”

“ Teysîru’l-Kerîmi’r-Rahmân ” (s. 342)

Şeyh İbn Bâz r.h da şöyle demiştir:

“Âlimlerin tamamı şu hususta icmâ etmiştir: Bir Müslüman ne zaman dini söverse, onu küçümserse, yahut Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem’i söver veya onu küçümser ya da onunla alay ederse; o kimse mürted bir kâfir olur, kanı ve malı helâl olur.” “ Fetâvâ Nûr ʿale’d-Derb ” (1/139).

7.Sihir; buna ‘sarf’ ve ‘atf’ da dâhildir. Kim bunu yapar veya buna razı olursa kâfir olur. Bunun delili Yüce Allah’ın şu sözüdür: (Onlar, “Biz ancak bir imtihan için bulunmaktayız, sakın küfre girme” demedikçe kimseye öğretmezlerdi).

Ancak bu hususun bütün türleri üzerinde icmâ yoktur.

Eğer sihirbaz, mushafı tahkir etmek veya şeytanlara secde etmek gibi küfür olan bir fiil işlerse, bu durumda onun kâfir olduğu hususunda icmâ vardır.

Buna karşılık, bunlardan hiçbirini yapmamışsa: âlimlerin çoğuna göre, sırf sihir yapması sebebiyle de kâfir olur.

Daha fazla fayda için (148099) numaralı fetvaya bakılabilir.

8. **Müşriklere destek vermek ve onları Müslümanlara karşı desteklemek. Bunun delili Yüce Allah’ın şu sözüdür: (Sizden kim onları dost edinirse, şüphesiz o da onlardandır. Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez).”**

Bundan maksat şudur: Müslümanın, kâfirlere Müslümanlara karşı yardımcı, destekçi ve arka çıkan bir güç olması; müminlerin tarafını bırakıp onların tarafını tutmasıdır.

Taberî (Allah ona rahmet etsin), Yüce Allah’ın şu sözü hakkında şöyle demiştir: (Müminler,

müminleri bırakıp kâfirleri dost edinmesinler. Kim bunu yaparsa, onun Allah ile hiçbir bağı kalmaz):

“Ey müminler! Kâfirleri destekçi ve yardımcı edinmeyin; onları dinleri üzere dost edinip Müslümanlara karşı onlara arka çıkmayın ve Müslümanların gizli hâllerini onlara açmayın. Kim bunu yaparsa ‘onun Allah ile hiçbir bağı yoktur’; yani Allah ondan berîdir, o da Allah’tan berîdir. Bu, onun dininden dönmesi ve küfre girmesi sebebiyledir. Ancak ‘onlardan sakınmanız gereken bir durum olursa’ müstesnadır; yani onların hâkimiyeti altında olup kendiniz için korkarsanız, o zaman onlara diliyle dostluk gösterir, fakat kalbinde onlara karşı düşmanlık beslersiniz. Bununla birlikte onların küfürleri üzere onlara uymayın ve hiçbir fiil ile bir Müslümana karşı onlara yardım etmeyin.”

“ Tefsîru’t-Taberî ” (3/140)’dan alıntı sona erdi.

Nitekim Mağrib âlimleri, Fas sultanlarından Muhammed b. Abdullah es-Sa‘dî’nin, amcasına karşı Portekiz kralından yardım istemesi sebebiyle onun irtidat ettiğine hükmetmişlerdir.

Bkz.: “el-İstiksâ li-Ahbâri Düveli’l-Mağribi’l-Aksâ” (2/70).

Ayrıca “Nevâzilü’l-İmam el-Burzülî” adlı eserin “kadâ” bölümünde şu nakledilmiştir: Müslümanların emîri Yûsuf b. Tâşfîn r.h, Endülüs emîrlerinden İbn Abbâd’ın Frenklerden yardım istemesi hakkında zamanının âlimlerine fetva sormuş; onların büyük çoğunluğu onun irtidat ettiğine ve kâfir olduğuna hükmetmiştir.

Bkz.: “el-İstiksâ li-Ahbâri Düveli’l-Mağribi’l-Aksâ” (5/75).

Şeyhülislâm İbn Teymiyye r.h da, Tatarlara katılıp Müslümanlarla savaşan kimse hakkında onun mürted olduğuna fetva vermiş ve şöyle demiştir:

“Selef, zekât vermekten kaçınanları — oruç tutup namaz kıldıkları ve Müslümanlarla savaşmadıkları hâlde — mürted saymışken; Allah’ın ve Resûlü’nün düşmanlarıyla birlikte Müslümanlara karşı savaşan kimse hakkında hüküm nasıl olur!”

“ Mecmû‘u’l-Fetâvâ ” (28/530-531)’den alıntı sona erdi.

9. **Bazı kimselerin, Muhammed’in (Allah’ın salât ve selâmı onun üzerine olsun)**

şeriatının dışına çıkmasının kendileri için câiz olduğuna inanan kimse kâfir olur. Nitekim Yüce Allah şöyle buyurmuştur: (Kim İslâm'dan başka bir din ararsa, bu ondan asla kabul edilmeyecek ve o, âhirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır).

Şeyhülislâm İbn Teymiyye r.h şöyle demiştir:

"Müslümanların dininden zarûrî olarak bilinen bir husustur ki, bütün Müslümanların ittifakıyla, İslâm'dan başka bir dini câiz gören veya Muhammed'in (Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun) şeriatından başka bir şeriata uymayı meşrû kabul eden kimse kâfirdir. Bu, kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr eden kimsenin küfrü gibidir."

"el-Fetâvâ'l-Kübrâ" (3/543)'ten alıntı sona erdi.

10. **Allah'ın dininden yüz çevirmek; onu ne öğrenmek ne de onunla amel etmek. Bunun delili Yüce Allah'ın şu sözüdür: (Rabbinin âyetleri kendisine hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden daha zalim kim vardır! Şüphesiz biz suçlulardan intikam alacağız).**

"İ'râz küfrü"nden maksat şudur: Resûl'ün getirdiği hakikatten yüz çevirmek; ona aldırış etmemek, onu kabul edip öğrenmemek ve ona hiçbir değer vermemektir.

İbn Kayyim r.h şöyle demiştir:

"İ'râz küfrü ise, kişinin işitmesiyle ve kalbiyle Resûl'den yüz çevirmesidir; ne onu tasdik eder ne de yalanlar, ne onu dost edinir ne de ona düşmanlık eder ve onun getirdiğine hiçbir şekilde kulak vermez..."

"Medâricü's-Sâlikîn" (1/347)'den alıntı sona erdi.

Şeyh Abdullatîf b. Abdurrahman b. Hasan Âl eş-Şeyh r.h bu mesele hakkında verdiği ayrıntılı bir cevapta şöyle demiştir:

"İnsanların hâlleri büyük ölçüde farklılık gösterir; bu farklılık, onların imandaki derecelerine göredir. Eğer aslî iman mevcutsa, kusur ve terk ediş bundan daha aşağı derecedeki vacipler ve

müstehaplar alanında olur.

Ancak İslâm'a girişi sağlayan aslın tamamen yok olması ve kişinin bundan bütünüyle yüz çevirmesi hâlinde bu, i'râz küfrüdür. Bu hususta Yüce Allah'ın şu sözleri geçerlidir: (Andolsun, cinlerden ve insanlardan birçoğunu cehennem için yarattık; onların kalpleri vardır fakat onunla anlamazlar, gözleri vardır fakat onunla görmezler, kulakları vardır fakat onunla işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibidir, hatta daha da sapıktırlar. İşte onlar gafillerin ta kendileridir) (A'râf, 179) ve yine şu sözü: (Kim benim zikrimden yüz çevirirse, şüphesiz onun için dar bir geçim vardır ve biz onu kıyamet günü kör olarak haşredeceğiz) (Tâhâ, 124).

Fakat bilmelisin ki, asıl olan şey; temel ilkenin ve esasın hakikatini kavramaktır; ifadeler ve lafızlar farklılık gösterse bile…"

Alıntı sona erdi. Bkz.: "Nevâkızu'l-Îmân el-İ'tikādiyye", Dr. Muhammed b. Abdullah el-Vuhaybî (s. 128-129).

Bu küfür türü hakkında açık bir icmâ nakleden bir kimseye rastlanmamıştır.

Allah en doğrusunu bilir.